

BESLUT

2018-04-27

Dnr: 17/02204

SAKEN

SVT Nyheter Skåne, SVT1, 2017-07-03, kl. 18.25, inslag om en hyresgäst som riskerar vräkning; fråga om opartiskhet, saklighet och respekt för privatlivet

BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot bestämmelsen om respekt för privatlivet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att boende i ett hyreshus i en namngiven stad kände sig rädda för två så kallade kamphundar som sprang lösa på en innergård. Samtidigt som inslaget påannonserades visades en elektronisk skylt med texten: ”Hyresnämnden – kamphundar skrämmar boende”. Programledaren sa därefter följande.

Boende i ett hyreshus i [stad] känner sig skrämda av två kamphundar som en granne låter springa lösa i trappuppgång och trädgård. Trots varningar vill ägaren inte koppla sina hundar och hyresvärderna vill få honom vräkt.

En fastighetsägare, A, medverkade i reportaget och sa följande.

Den här hyresgästen han släpper ut kamphundar och rastar dem okopplade på tomten.

Därefter sades följande.

(Reporter) – De här korta filmsekvenserna visar två kamphundar som springer lösa på en innergård. Ägaren till hundarna är en hyresgäst som bor i fastigheten. Trots varningar så struntar han i att koppla sina hundar. (A) – Och här är ju barn och så där va, och alla är ju livrädda, vissa kan inte gå ut från sina hem. Ibland så har han hundarna ute en halvtimme och då vågar inte hyresgästerna gå ut eller gå in. Och då

får de ju vänta. (Reporter) – Fastighetsägaren [A] vill nu vräka hyresgästen. Ärendet om vräkning ska tas upp i mitten av juli i Hyresnämnden. Vi har varit i kontakt med hundägaren som inte vill uttala sig. Hyresgästföreningen som företrädar honom säger att det nu är upp till hyresvärden att bevisa att störningarna har varit i en sån omfattning att det motiverar en uppsägning.

Under tiden som reportern talade visades ett videoklipp filmat med mobilkamera där det syntes hur två hundar sprang lösa på hyresfastighetens innergård. På en stillbild syntes en person med mörka kläder och hur två hundar sprang lösa på samma innergård.

ANMÄLAN

Hyresgästen har anmält inslaget och anser att Sveriges Television (SVT) tog ställning för hyresvärdens åsikt. Enligt anmälaren hade reportern kopplingar till hyresvärden och ljög för att hjälpa hyresvärden avhysa anmälaren. Anmälaren ställer sig frågande till hur han ska veta att det var SVT som ringde när redaktionen försökte kontakta honom. Enligt anmälaren blev han kontaktad utan att någon informerade honom om varifrån de ringde och för att få anmälaren att bekräfta den information som sedan sändes i inslaget. Anmälaren ställer sig även frågande till hur SVT kan rapportera om kamphundar utan att först ta reda på sanningen och hur SVT fått de filmklipp som finns i inslaget.

Anmälaren kritiserar också att hans 15-åriga son filmats och syntes i inslaget. Anmälaren har efter inslaget fått ta emot hot i en chatt på SVT:s webbplats samt uppmärksammat att några tidningar skrivit om vad som framkommit i SVT:s inslag.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet samt bestämmelsen om respekt för privatlivet. SVT anför i huvudsak följande.

All nyhetsvärdering är oberoende och det aktuella inslaget har inte gjorts i syfte att hjälpa en utomstående part, det vill säga hyresvärden. Som det sades i inslaget kontaktade reportern anmälaren och enligt rutinerna berättar alltid reportern vem denne är och att denne representerar SVT. Då reportern uppfattade att hundägaren inte ville medverka men då det var viktigt att hyresgästens sida av saken framgick så redovisades Hyresgästföreningens svar. I inslaget redovisades att ärendet skulle tas upp i Hyresnämnden i mitten av juli och det sades inget om att ett beslut kommit i frågan om vräkning.

Det finns flera definitioner av ordet ”kamphund” och Svenska Kennelklubben definierar det så här: ”Ordet kamphund kan innefatta alla de olika hundtyper och hundraser som över hela världen och i alla tider har använts till olika slags kamper, som till exempel hund-, björn- och tjurhetsningar. En ’kamphund’ kan

alltså vara en hundtyp som historiskt har använts för detta ändamål.”

Nationalencyklopedin definierar kamphund med ”hund som har avlats och tränats för att bli framgångsrik i slagsmål med hundar eller andra djur”.

SVT har inte kunnat avgöra med säkerhet att de hundar som syns i mobilklippen i inslaget har avlats och tränats för att bli framgångsrika i slagsmål med hundar eller andra djur. Denna sakuppgift är dock inte av så avgörande betydelse för inslaget att det skulle strida mot kravet på saklighet.

De korta filmsekvenser med hundar som visades i inslaget kom från hyresvärdens och visades med tillstånd av honom. I sekvenser filmade med mobil och i sin tur avfilmade på en mobilskärm förekommer sekundkorta bilder med en person stående bredvid ett par lösspringande hundar. Det syns även en mörklädd person på en stillbild.

Kvaliteten på filmmaterialet och avståndet till de filmade gör att det inte går att identifiera utseende och andra särskiljande detaljer som pekar ut en enskild person.

Bilderna på hundarna är av vikt för att kunna berätta historien och har inte använts mer än vad som är nödvändigt. I ett fall är det en svartvit sekvens och i övrigt handlar det om rörlig bild i färg av en sådan kvalitet att det är svårt att urskilja detaljer. Sekvenserna är filmade i miljön på innergården där hyresgästen enligt de boende låtit hundarna springa lösa. Då just hundarnas lösspringande på innergården var grunden till orosanmälningarna var det bilder med ett stort värde. Det är rimligt att anta att de personer som ser inslaget och kan koppla samman miljön med hundarna redan är medvetna om den konflikt som omnämns.

ANMÄLARENS KOMMENTAR

Anmälaren har inte kommenterat SVT:s yttrande.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag. Att en part vägrar att medverka hindrar inte att ett program eller inslag sänds. Om möjligt bör i sådana fall den kritiserades uppfattning redovisas på något annat sätt.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (13 § andra stycket i sändningstillståndet).

SVT ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat (15 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen är avsedd att ge skydd för den personliga integriteten.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Det ingår inte i granskningsnämndens uppgifter att pröva omständigheterna kring tillkomsten av ett program eller inslag. Anmälarens kritik i detta avseende lämnas därför utan åtgärd.

Enligt nämndens bedömning kunde anmälaren identifieras i inslaget genom att det framgick i vilken stad anmälaren bor och genom bilderna på hundarna och innergården samt delar av anmälarens hyresfastighet. Nämnden anser vidare att anmälarens son gick att identifiera på stillbilden på den avfilmade mobilskärmen, dels mot bakgrund av att anmälaren kunde identifieras i inslaget, dels genom att sonens kläder syntes och att det framgick var bilden var tagen.

Nämnden saknar möjlighet att utifrån de uppgifter som finns i ärendet avgöra om SVT:s benämning kamphundar överensstämmer med kravet på saklighet i det aktuella fallet. Det kan dock konstateras att benämningen utgjorde en del i beskrivningen av anmälaren som framställde honom som klandervärd. Detta, tillsammans, med påståendet om att anmälaren riskerade vräkning utgjorde uppgifter som var av intrångskaraktär.

Nämnden anser att det genom inslaget uppkom ett intrång i anmälarens och hans sons personliga integritet som inte var motiverat av något allmänintresse. Inslaget strider därför mot bestämmelsen om respekt för den enskildes privatliv.

Vad anmälaren i övrigt fört fram medför enligt nämndens mening inte att inslaget strider mot de regler som gäller för SVT:s sändningsverksamhet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Jan Holmberg, Ulrika Hansson, Staffan Dopping, Malin Bergström och Kristina Åberg efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Rasmus Gedda

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.